

สถานการณ์ด้านแรงงานเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑
และประมาณการ ปี ๒๕๖๑

กระทรวงแรงงาน

ร่วมกับ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถานการณ์ด้านแรงงานเดือนกรกฎาคม 2561 และประมาณการ ปี 2561

สารบัญ	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
1. สรุปสถานการณ์ด้านแรงงานเดือนกรกฎาคม 2561 และประมาณการ ปี 2561	3
2. ประเด็นด้านแรงงานที่น่าสนใจ	11
3. ดัชนีชี้วัดภาวะแรงงาน	16
 ภาคผนวก	
ตารางแสดงการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวสัญญาณเตือนภัยการจ้างงานจากดัชนีชี้นำเศรษฐกิจแรงงาน	18

บทสรุปผู้บริหาร

สถานการณ์ด้านแรงงานเดือนกรกฎาคม 2561 และประมาณการ ปี 2561

รายงานสถานการณ์เดือนกรกฎาคม 2561 และประมาณการ ปี 2561

“การจ้างงานเดือนกรกฎาคม 2561 ขยายตัวร้อยละ 7.71 และประมาณการ ปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 4.29

โดยมีประเด็นด้านแรงงานที่น่าสนใจ คือ 100 ปี มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ :

แนวปฏิบัติสู่บริบทของไทยว่าด้วยเรื่องแรงงานนอกระบบ”

สถานการณ์การจ้างงานเดือนกรกฎาคม 2561 ขยายตัวร้อยละ 7.71 โดยกระทรวงแรงงานประมาณการการจ้างงาน ปี 2561 จะขยายตัวที่ร้อยละ 4.29 ตามปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจโลกซึ่งส่งผลให้การส่งออกและภาคการผลิตที่สำคัญขยายตัวในเกณฑ์ดี แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายภาครัฐยังมีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์ดีและเร่งขึ้น การลงทุนภาคเอกชนฟื้นตัวชัดเจน การปรับตัวดีขึ้นของฐานรายได้ในระบบเศรษฐกิจ

แนวโน้มการจ้างงานในภาพรวมของตลาดแรงงานในอีก 12 เดือนข้างหน้าตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2561 ถึงเดือนพฤษภาคม 2562 อยู่ในภาวะปกติ โดยดัชนีชี้้นำทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญต่อการจ้างงาน ได้แก่

1. การใช้กระแสไฟฟ้าขยายตัวจากปีที่ผ่านมาโดยเพิ่มขึ้นทั้งกิจการขนาดเล็ก กลาง และใหญ่
2. ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนขยายตัวจากปีที่ผ่านมาตามการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเกือบทุกหมวด โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายตัวของทั้งรายได้ครัวเรือนภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร
3. อัตราการใช้กำลังการผลิตขยายตัวจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมรถยนต์ และเครื่องยนต์ น้ำตาลทราย เครื่องปรับอากาศ เม็ดพลาสติก และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
4. ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวจากปีที่ผ่านมาตามเครื่องชี้การลงทุนด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์
5. มูลค่าการจำหน่ายรถยนต์ขยายตัวจากปีที่ผ่านมาตามแนวโน้มการส่งออกที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถกระบะ ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก
6. มูลค่าการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ขยายตัวจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากผู้บริโภคหันมาสนใจรถจักรยานยนต์ที่เป็น Hybrid มากขึ้น
7. พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลขยายตัวจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากการก่อสร้างและซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของภาคครัวเรือนปรับตัวดีขึ้น อีกทั้งได้รับปัจจัยสนับสนุนจากโครงการลงทุนของภาครัฐโดยเฉพาะโครงการต่อขยายตามแนวรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ
8. ดัชนีชี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยชะลอตัวจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากความกังวลต่อภาวะสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา
9. ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจขยายตัวจากปีที่ผ่านมา โดยเพิ่มขึ้นในเกือบทุกองค์ประกอบจากธุรกิจในการผลิตเป็นสำคัญ สำหรับความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการธุรกิจนอกภาคการผลิตปรับตัวดีขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะด้านผลประกอบการและการบริการของกลุ่มธุรกิจคลังสินค้า และกิจกรรมสนับสนุนการขนส่ง และการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์เป็นสำคัญ

10. ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวจากปีที่ผ่านมาจากการส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มขึ้น อุตสาหกรรมที่ส่งผลบวกต่อดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม ได้แก่ (1) รถยนต์และเครื่องยนต์ (2) น้ำตาลทราย (3) เครื่องปรับอากาศและชิ้นส่วน (4) เม็ดพลาสติก

11. ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ขยายตัวจากปีที่ผ่านมาแม้ว่าจะยังขยายตัวในแดนบวก แต่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงตามตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกจากความกังวลเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการค้าและการปรับการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา

12. มูลค่าการส่งออกขยายตัวจากปีที่ผ่านมา โดยเป็นการขยายตัวในหลายหมวดสินค้าตามอุปสงค์ต่างประเทศที่ดีต่อเนื่อง

13. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกขยายตัวจากปีที่ผ่านมา ตามการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจโลก การปรับลดกำลังการผลิตน้ำมันดิบของกลุ่มผู้ผลิตน้ำมัน

สำหรับสถานการณ์การว่างงานเดือนกรกฎาคม 2561 อยู่ที่ร้อยละ 0.98 ของกำลังแรงงานรวม (ค่าเฉลี่ยอัตราการว่างงานเดือนมกราคม – กรกฎาคม 2561 อยู่ที่ร้อยละ 1.2) **กระทรวงแรงงานประมาณการอัตราการว่างงานปี 2561 จะอยู่ที่ร้อยละ 1.19**

สถานการณ์การเลิกจ้าง อัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคมมาตรา 33 เดือนกรกฎาคม 2561 คิดเป็นร้อยละ 0.21 มีอัตราเท่ากับเดือนมิถุนายน 2561 แต่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคมปีที่แล้วที่มีอัตราการเลิกจ้างลูกจ้างที่ร้อยละ 0.20 การเลิกจ้างมีอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยในช่วงที่เศรษฐกิจมีเสถียรภาพ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.17 (ใช้ฐานข้อมูล ปี 2548 – 2551) แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับช่วงวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ ปี 2552 – 2553 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.55

ประเด็นด้านแรงงานที่น่าสนใจ ได้แก่ 100 ปี มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ : แนวปฏิบัติสากลสู่บริบทของไทยว่าด้วยเรื่องแรงงานนอกระบบ ประเทศไทยมีแรงงานนอกระบบอยู่เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 55.2 ของจำนวนกำลังแรงงานทั้งหมด ซึ่งมีความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ แต่ในทางตรงกันข้ามกลุ่มแรงงานนอกระบบยังขาดความคุ้มครองทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องเทียบเท่ากับแรงงานที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจในระบบ ดังนั้น รัฐบาลโดยหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมพัฒนาและคุ้มครองแรงงานนอกระบบเป็นลำดับแรก ๆ โดยได้มีการกำหนดแผนและมาตรการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้านให้แก่แรงงานนอกระบบ ดังจะเห็นได้จากการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2554 และแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560 - 2564 ซึ่งเน้นการเสริมสร้างหลักประกันทางสังคมและขยายความคุ้มครองให้ทั่วถึง กำหนดเป้าประสงค์ให้แรงงานนอกระบบทุกกลุ่มทุกอาชีพได้รับความคุ้มครอง มีหลักประกันทางสังคมตรงตามความต้องการและเข้าถึงสิทธิประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง เข้าถึงระบบจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน การพัฒนามาตรฐานด้านแรงงานให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านแรงงานนอกระบบโดยจะมีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ คนพิการ และแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่สำคัญและให้สอดคล้องกับงานที่มีคุณค่าของ ILO โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

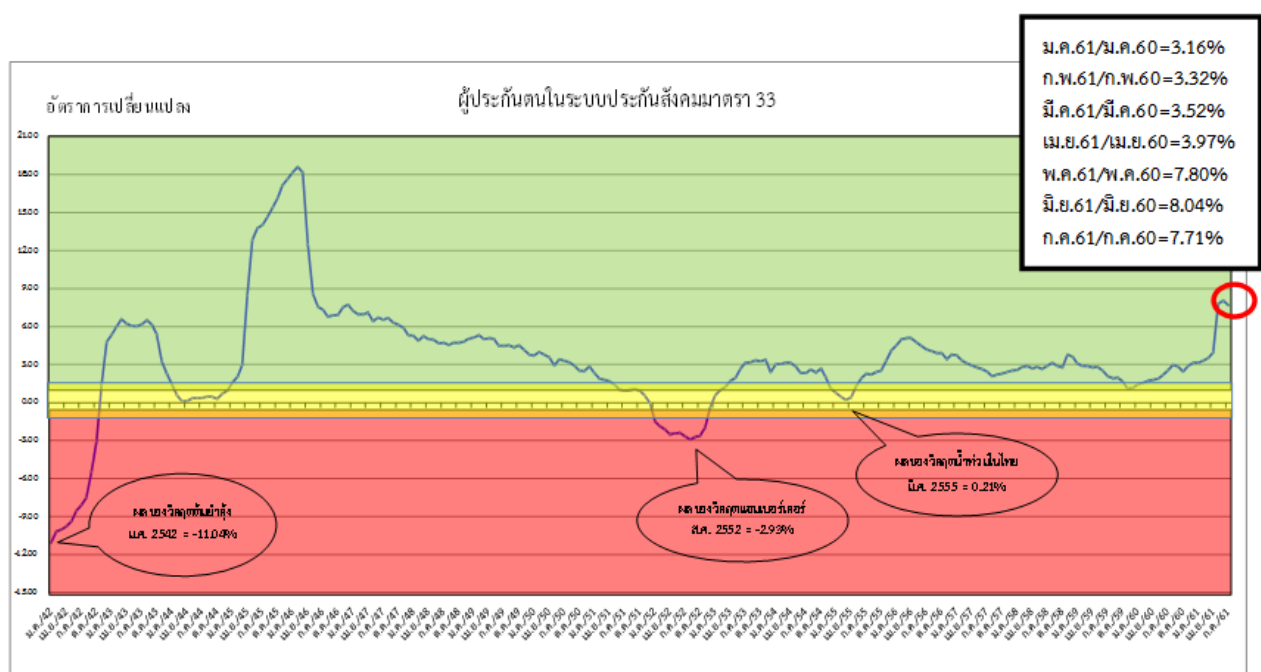
1. สรุปสถานการณ์ด้านแรงงานเดือนกรกฎาคม 2561 และประมาณการ ปี 2561

1.1 สถานการณ์ตลาดแรงงาน เดือนกรกฎาคม 2561 และประมาณการ ปี 2561

กำลังแรงงาน จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนกรกฎาคม 2561 พบว่าจำนวนประชากรผู้อยู่ในวัยทำงาน 56.30 ล้านคน ประกอบด้วยผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 39.05 ล้านคน ผู้มีงานทำ 38.63 ล้านคน ผู้ว่างงาน 0.38 ล้านคน รอดูฤกษ์ 0.04 ล้านคน ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 17.25 ล้านคน

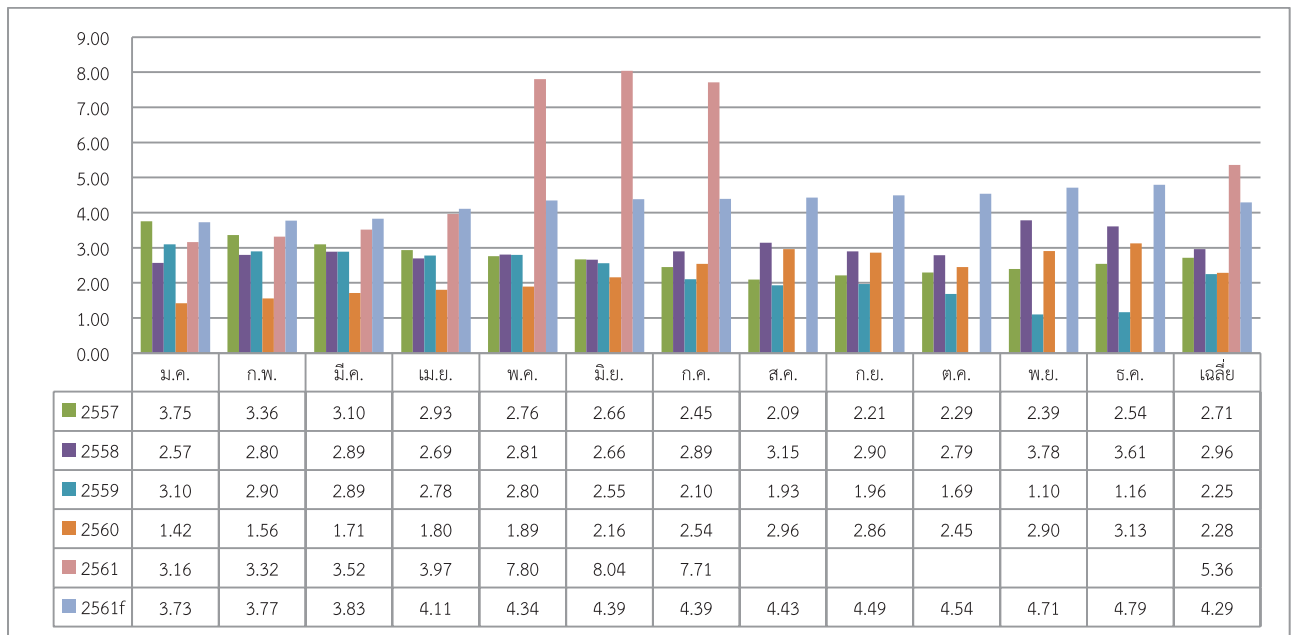
การจ้างงาน การจ้างงานเดือนกรกฎาคม 2561 ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 7.71 (ผู้ประกันตนมาตรา 33 เดือนกรกฎาคม 2561 จำนวน 11,475,042 คน โดยมีผู้ใช้แรงงานเข้าสู่งานเพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีที่แล้ว จำนวน 820,070 คน) (แผนภาพที่ 1) การจ้างงานเฉลี่ยของเดือนมกราคม – กรกฎาคม 2561 ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.36 การจ้างงานขยายตัวสูงเมื่อเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยในช่วงเศรษฐกิจมีเสถียรภาพซึ่งอยู่ที่ ร้อยละ 3.50 (ใช้ฐานข้อมูลปี 2548 – 2551) กระทรวงแรงงานประมาณการการจ้างงาน ปี 2561 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.29 (แผนภาพที่ 2) ตามปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกซึ่งส่งผลให้การส่งออกและภาคการผลิตที่สำคัญขยายตัวในเกณฑ์ดี แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายภาครัฐยังมีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์ดีและเร่งขึ้น การลงทุนภาคเอกชนฟื้นตัวชัดเจน การปรับตัวดีขึ้นของฐานรายได้ในระบบเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 1: อัตราการเติบโตของจำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม (มาตรา 33 : YoY)

ที่มา : กลุ่มงานวิชาการเศรษฐกิจการแรงงาน กองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

แผนภาพที่ 2 อัตราการเติบโตของจำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม (มาตรา 33 : YOY) รายเดือน
เปรียบเทียบเดือนมกราคม 2557 – กรกฎาคม 2561

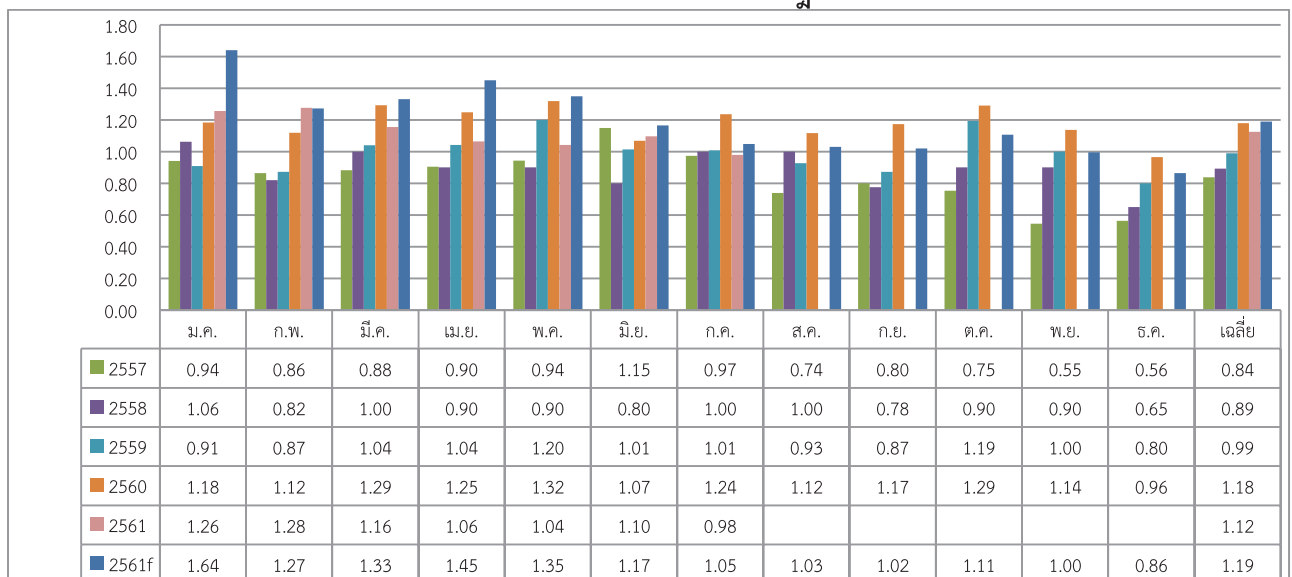
หมายเหตุ : f หมายถึง ประมาณการ

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

ประมวลผลโดยกองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

การว่างงาน (ผู้ว่างงาน หมายถึง ผู้ไม่มีงานทำแต่พร้อมที่จะทำงาน) อัตราการว่างงานเดือนกรกฎาคม 2561 อยู่ที่ร้อยละ 0.98 ของกำลังแรงงานรวม ค่าเฉลี่ยของอัตราการว่างงานเดือนมกราคม – กรกฎาคม 2561 อยู่ที่ร้อยละ 1.12 (แผนภาพที่ 3) กระทรวงแรงงานประมาณการอัตราการว่างงาน ปี 2561 จะอยู่ที่ร้อยละ 1.19

แผนภาพที่ 3 อัตราการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ รายเดือน
เปรียบเทียบเดือนมกราคม 2557 – กรกฎาคม 2561

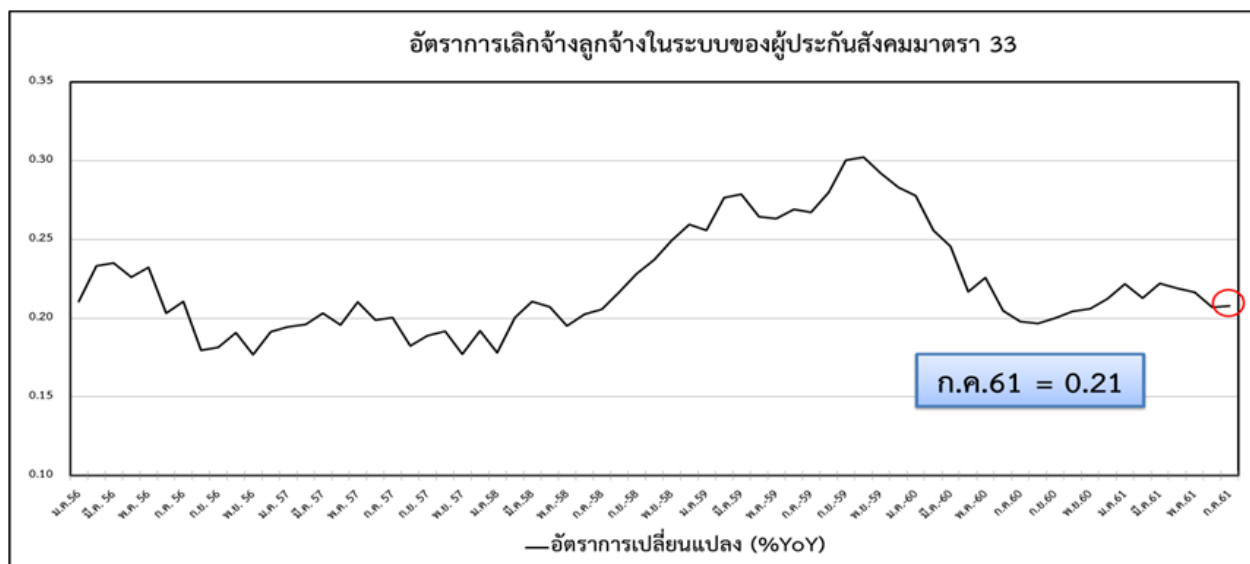
หมายเหตุ : f หมายถึง ประมาณการ

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประมวลผลโดยกองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

สถานการณ์การเลิกจ้าง ข้อมูลกระทรวงแรงงาน อัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคมมาตรา 33 เดือนกรกฎาคม 2561 คิดเป็นร้อยละ 0.21 เท่ากับเดือนมิถุนายน 2561 แต่เพิ่มขึ้นจากเดือนกรกฎาคมปีที่แล้ว ที่มีอัตราการเลิกจ้างลูกจ้างอยู่ที่ร้อยละ 0.20 (แผนภาพที่ 3 และตารางที่ 1) การเลิกจ้างมีอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยในช่วงที่เศรษฐกิจมีเสถียรภาพ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.17 (ใช้ฐานข้อมูล ปี 2548 – 2551) แต่ยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับช่วงวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ ปี 2552 – 2553 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.55

แผนภาพที่ 3 : อัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคมมาตรา 33

ที่มา : กลุ่มงานวิชาการเศรษฐกิจการแรงงาน กองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ตารางที่ 1 อัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคมมาตรา 33

อัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคมมาตรา 33									
เดือน / ปี	2559			2560			2561		
	ผู้ประกันตน (ม.33)	เลิกจ้าง (สปส.)	อัตราการเลิกจ้าง (ม.33)	ผู้ประกันตน (ม.33)	เลิกจ้าง (สปส.)	อัตราการเลิกจ้าง (ม.33)	ผู้ประกันตน (ม.33)	เลิกจ้าง (สปส.)	อัตราการเลิกจ้าง (ม.33)
ม.ค.	10,314,551	26,375	0.26	10,460,594	29,076	0.28	10,791,655	23,935	0.22
ก.พ.	10,348,753	28,635	0.28	10,509,866	26,875	0.26	10,858,657	23,114	0.21
มี.ค.	10,365,424	28,904	0.28	10,542,660	25,901	0.25	10,913,304	24,238	0.22
เม.ย.	10,338,067	27,344	0.26	10,523,934	22,833	0.22	10,941,422	23,953	0.22
พ.ค.	10,347,954	27,238	0.26	10,543,612	23,795	0.23	11,365,815	24,608	0.22
มิ.ย.	10,377,038	27,930	0.27	10,601,371	21,701	0.20	11,454,211	23,707	0.21
ก.ค.	10,389,934	27,777	0.27	10,653,972	21,100	0.20	11,475,042	23,858	0.21
ส.ค.	10,385,238	29,068	0.28	10,692,454	21,025	0.20			
ก.ย.	10,435,407	31,357	0.30	10,733,498	21,480	0.20			
ต.ค.	10,439,864	31,570	0.30	10,695,748	21,873	0.20			
พ.ย.	10,477,172	30,570	0.29	10,791,241	22,212	0.21			
ธ.ค.	10,511,821	29,748	0.28	10,840,579	23,023	0.21			

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

ประมวลผลโดยกองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

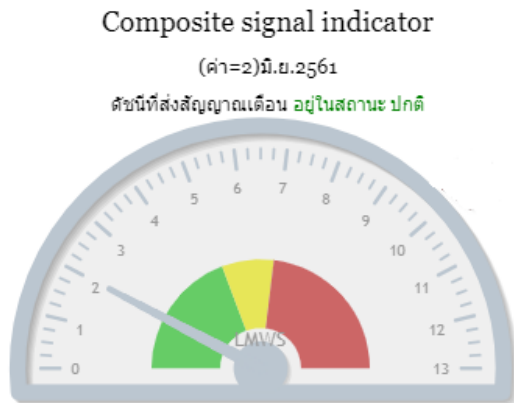
ข้อมูลกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เดือนกรกฎาคม 2561 โรงงานอุตสาหกรรมได้รับอนุญาตประกอบการ 309 โรง เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว โรงงานอุตสาหกรรมได้รับอนุญาตประกอบการ 321 โรง ลดลง 12 โรง เงินลงทุน 22,938.06 ล้านบาท เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว เงินลงทุน 24,883.05 ล้านบาท ลดลง 1,944.99 ล้านบาท คนงาน 7,416 คน เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว คนงาน 8,428 คน ลดลง 1,012 คน โรงงานอุตสาหกรรมที่เลิกกิจการ 129 โรงงาน เทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว โรงงานอุตสาหกรรมที่เลิกกิจการ 260 โรงงาน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 131 โรงงาน เงินลงทุน 1,760.38 ล้านบาท เทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้วที่มีเงินลงทุน 11,875.44 ล้านบาท ลดลง 10,115.06 ล้านบาท คนงาน 1,538 คน เทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้วคนงาน 5,497 คน ลดลง 3,959 คน

ข้อมูลกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีการจดทะเบียนนิติบุคคลจัดตั้งใหม่เดือนกรกฎาคม 2561 ทั้งสิ้น 5,964 ราย เทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้วมีจำนวน 5,979 ราย ลดลง 15 ราย มูลค่าทุนจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ 26,354 ล้านบาท เทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้วมีจำนวน 21,258 ล้านบาท ลดลง 5,096 ล้านบาท ขณะที่นิติบุคคลจดทะเบียนเลิกกิจการ 1,688 ราย เทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว จำนวน 1,626 ราย เพิ่มขึ้น 62 ราย มูลค่าทุนจดทะเบียนที่เลิกกิจการ 6,282 ล้านบาท เทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว จำนวน 5,997 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 285 ล้านบาท

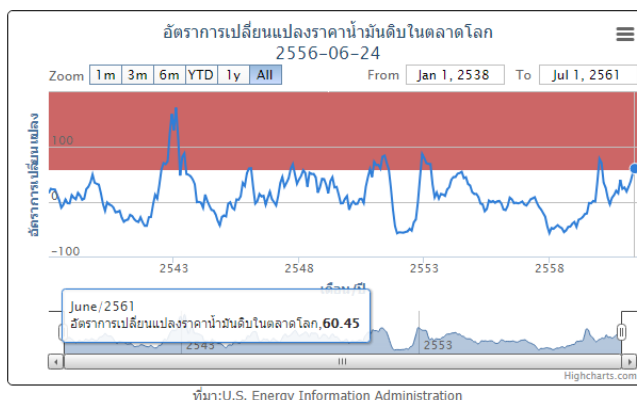
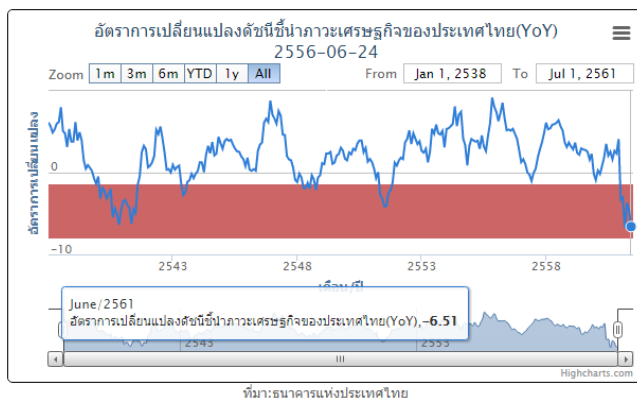
1.2 แนวโน้มตลาดแรงงาน ปี 2561 (แนวโน้มการจ้างงาน ว่างงาน เลิกจ้าง)

การวิเคราะห์แนวโน้มการจ้างงานในตลาดแรงงานด้วยดัชนีผสม (Composite Signal Indicator)

ภาพรวม : สัญญาณปกติ

ดัชนีชี้ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งสัญญาณเตือน 2 ตัว ดังนี้

แนวโน้มการจ้างงานในภาพรวม

ของตลาดแรงงานในอีก 12 เดือนข้างหน้า ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2561 – พฤษภาคม 2562 อยู่ในภาวะปกติ โดยมีดัชนีผสมส่งสัญญาณเตือน 2 ตัว ได้แก่ ดัชนีชี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

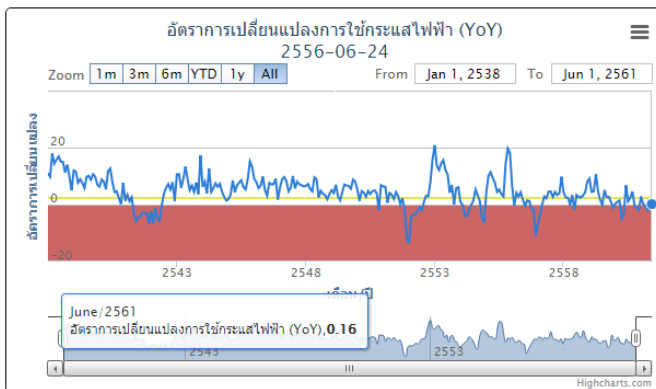
1. ดัชนีชี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย

ชะลอตัวจากปีที่ผ่านมา (-6.51%:YoY) อยู่ในสถานะเตือนภัย (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ -1.42) ปรับตัวลดลงในหลายปัจจัย ได้แก่ ดัชนีปริมาณการส่งออกสินค้า (ไม่รวมทองคำ) ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจไปอีก 3 เดือนข้างหน้า และดัชนีตลาดหลักทรัพย์ สาเหตุจากภาวะสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ มีองค์ประกอบของดัชนีที่ปรับตัวดีขึ้น ได้แก่ เงินทุนจดทะเบียนนิติบุคคลจัดตั้งใหม่ และพื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างทั่วประเทศ ยกเว้นอาคารสูงเท่านั้นที่ลดลง

2. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

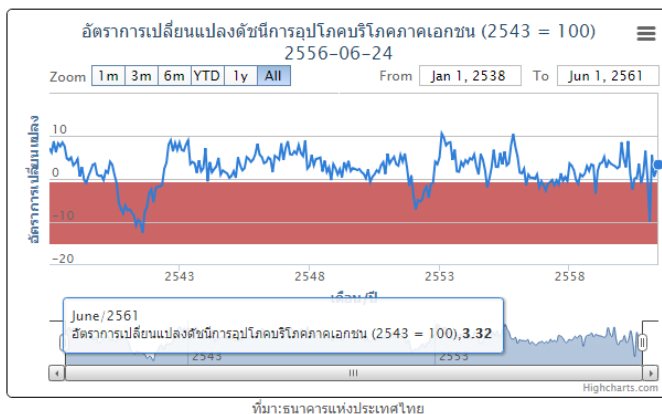
ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (60.45% :YoY) อยู่ในสถานะเตือนภัย (สถานะปกติต้องไม่เกินร้อยละ 57.62) ตามการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจโลก การปรับลดกำลังการผลิตน้ำมันดิบของกลุ่มผู้ผลิตน้ำมัน

ดัชนีชี้ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งสัญญาณปกติ 11 ตัว ดังนี้

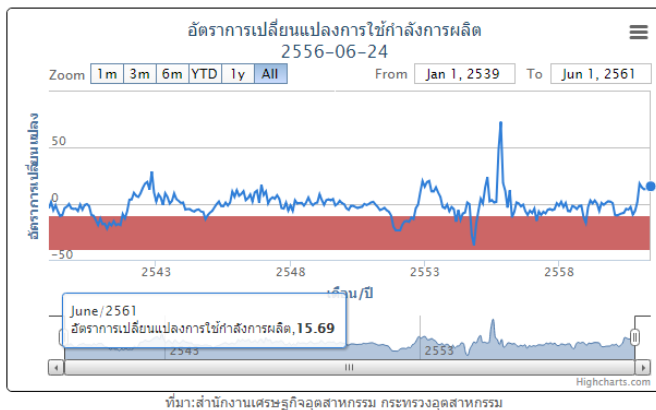
3. การใช้กระแสไฟฟ้า

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (0.16%:YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.00) โดยเพิ่มขึ้นทั้งกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ส่วนภาคครัวเรือนลดลง

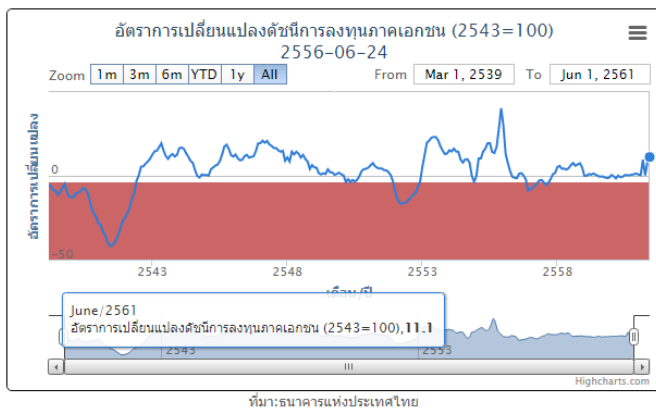
4. ดัชนีอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (3.32% :YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -0.86) เพิ่มขึ้นตามการใช้จ่ายที่เพิ่มในเกือบทุกหมวด โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายตัวของทั้งรายได้ครัวเรือนในภาคเกษตรกรรม และรายได้รวมลูกจ้างนอกภาคเกษตรกรรม

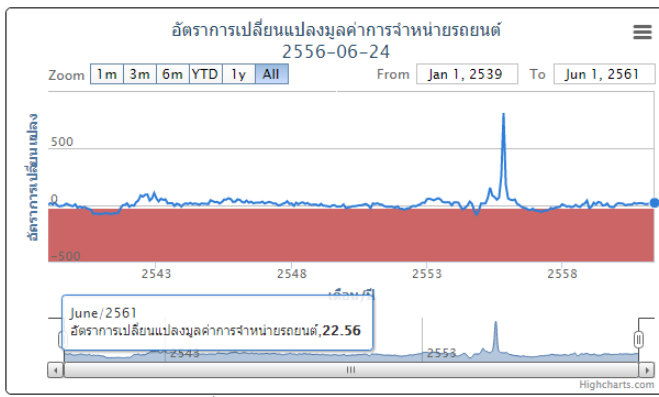
5. อัตราการใช้กำลังการผลิต

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (15.69% :YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -10.46) เนื่องจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมรถยนต์และเครื่องยนต์ น้ำตาลทราย เครื่องปรับอากาศ เม็ดพลาสติก และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

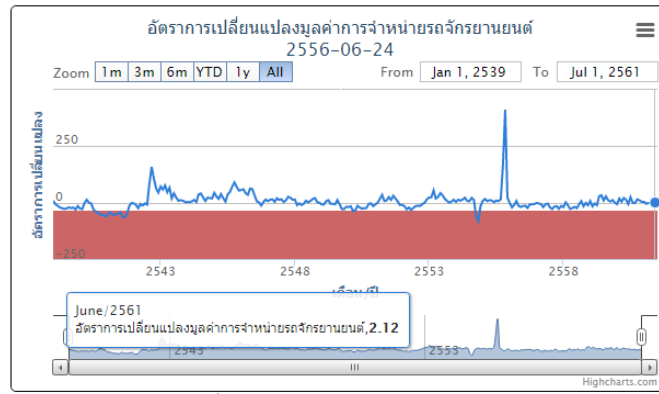
6. ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (11.10%:YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -12.51) ตามเครื่องชี้การลงทุนในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ สะท้อนจากการนำเข้าสินค้าทุนของภาคเอกชน

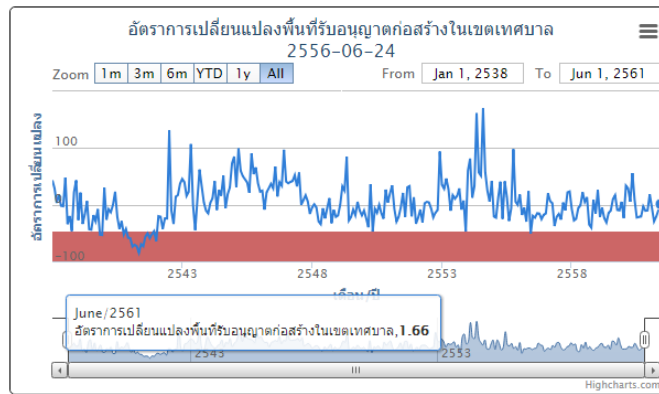
7. มูลค่าการจำหน่ายรถยนต์

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (22.56% :YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -26.95) ขยายตัวตามแนวโน้มการส่งออกที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถกระบะ ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

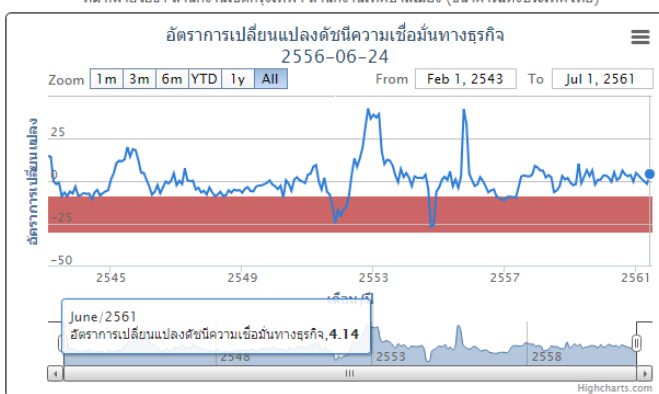
8. มูลค่าการจำหน่ายรถจักรยานยนต์

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (2.12% :YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -33.41) เนื่องจากผู้บริโภคหันมาสนใจรถจักรยานยนต์ที่เป็น Hybrid มากขึ้น

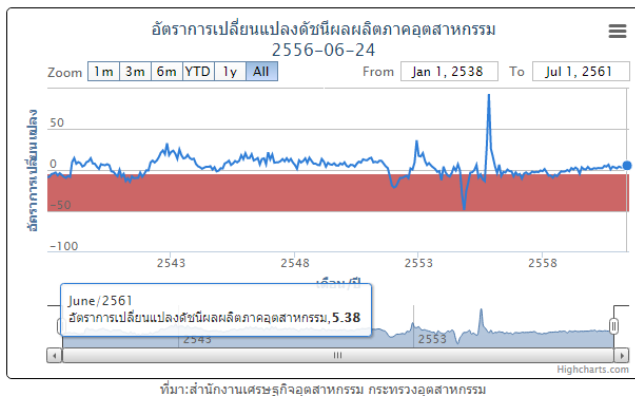
9. พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (1.66% :YoY) แต่อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -45.61) เนื่องจากการก่อสร้างและซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของภาคครัวเรือนปรับตัวขึ้น สะท้อนจากการใช้จ่ายซื้อวัสดุก่อสร้างของครัวเรือน อีกทั้งได้รับปัจจัยสนับสนุนจากโครงการลงทุนของภาครัฐ โดยเฉพาะโครงการต่อขยายตามแนวรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ

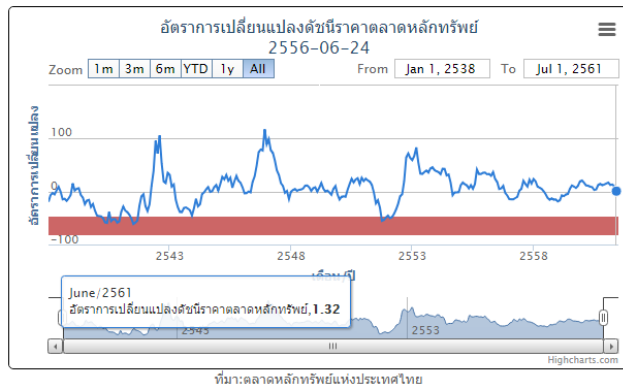
10. ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (4.14% :YoY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -8.80) โดยเพิ่มขึ้นในเกือบทุกองค์ประกอบจากธุรกิจในภาคการผลิตเป็นสำคัญ อาทิ ธุรกิจผลิตอาหารและเครื่องดื่ม อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรและอุปกรณ์ สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย จากความเชื่อมั่นด้านผลประกอบการผลิตและคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้นจากต่างประเทศเป็นหลัก สอดคล้องกับการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำหรับความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจในภาคการผลิตปรับตัวขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะด้านผลประกอบการและการบริการของกลุ่มธุรกิจคลังสินค้าและกิจกรรมสนับสนุนการขนส่งและการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์เป็นสำคัญ

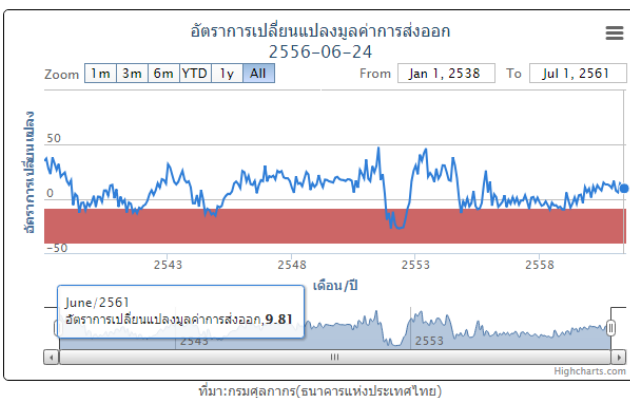
11. ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (5.38% :YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -4.72) จากการส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มสูงขึ้นสำหรับอุตสาหกรรมหลักที่ส่งผลกระทบต่อดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม ได้แก่ (1) รถยนต์และเครื่องยนต์ (2) น้ำตาลทราย (3) เครื่องปรับอากาศและชิ้นส่วน (4) เม็ดพลาสติก

12. ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (1.32% :YoY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -45.27) แม้ว่าจะยังขยายตัวในแดนบวก แต่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงตามตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกและตลาดในภูมิภาค สาเหตุจากความกังวลเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการค้าและการปรับการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา

13. มูลค่าการส่งออก

ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา (9.81% :YOY) อยู่ในสถานะปกติ (สถานะปกติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ -8.83) โดยเป็นการขยายตัวต่อเนื่องในหลายหมวดสินค้า จากอุปสงค์ต่างประเทศที่ดีต่อเนื่อง โดยสินค้าที่มูลค่าการส่งออกเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบขยายตัวดีทั้งด้านปริมาณและด้านราคา

2. ประเด็นด้านแรงงานที่น่าสนใจ

100 ปี มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ : แนวปฏิบัติสากลสู่บริบทของไทยว่าด้วยเรื่องแรงงานนอกระบบ

ความเป็นมา

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ก่อตั้งเมื่อปี 2462 (ค.ศ. 1919) โดยในปี 2562 ILO จะมีงานฉลองครบรอบ 100 ปี แห่งการก่อตั้งองค์การ ซึ่งแรกเริ่มการก่อตั้ง ILO นั้นมีประเทศสมาชิกเข้าร่วมจำนวน 29 ประเทศ และหนึ่งในนั้นคือประเทศ “สยาม” หรือประเทศไทยในเวลาต่อมา ดังนั้นจึงนับได้ว่าประเทศไทยมีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องของ “แรงงาน” มาเป็นระยะเวลาเกือบ 100 ปีแล้ว

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของ ILO นั้น ปรากฏอยู่ในธรรมนูญขององค์การและ “ปฏิญญาฟิลาเดลเฟีย (Philadelphia Declaration)” โดยให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิมนุษยชนและสิทธิแรงงาน ประกอบด้วย 4 หลักการ ดังนี้

1. แรงงานมิใช่สินค้า
2. เสรีภาพในการแสดงออกและการสมาคมคือปัจจัยสำคัญของความก้าวหน้าที่ยั่งยืน
3. ความยากจนไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใดจะเป็นอันตรายต่อความมั่งคั่งทุกที่
4. มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะมีเชื้อชาติ ศาสนา หรือเพศใดย่อมมีสิทธิที่จะแสวงหาความสะดวกสบายทางวัตถุและการพัฒนาทางจิตใจ ตลอดจนมีเสรีภาพ ศักดิ์ศรี ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และโอกาสที่เท่าเทียมกัน

และเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ILO ดำเนินงานผ่านเครื่องมือที่เรียกว่า “มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ (international labour standards: ILS) ซึ่งเป็นหลักการที่ส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกเคารพ ส่งเสริมและปฏิบัติในเรื่องการคุ้มครอง สิทธิและโอกาสในการทำงานที่มีคุณค่าของแรงงานทั้งหญิงและชาย โดยมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศเหล่านี้ปรากฏอยู่ในรูปแบบของ 1) อนุสัญญา (conventions) 2) พิธีสาร (protocols) ที่มีสถานะทางกฎหมายระหว่างประเทศและมีผลผูกพันหากประเทศสมาชิกให้สัตยาบัน (ratification) และ 3) ข้อเสนอแนะ (recommendations) ซึ่งไม่มีสถานะทางกฎหมายและไม่เปิดในการให้สัตยาบัน โดยข้อเสนอแนะเป็นเพียงการให้แนวทางประเทศสมาชิกในการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในระดับชาติ ทั้งนี้ข้อเสนอแนะส่วนใหญ่จะกำหนดเป็นรูปแบบของข้อเสนอแนะประกอบอนุสัญญา (recommendations supplement the conventions) ที่ให้หลักการในรายละเอียดและมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาและหลักการของอนุสัญญา ส่วนข้อเสนอแนะอีกรูปแบบหนึ่งคือ ข้อเสนอแนะอิสระ (autonomous recommendations) ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับอนุสัญญา

ศตวรรษแห่งมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศและพันธะผูกพันของประเทศไทย : แนวปฏิบัติสากลสู่บริบทของไทยว่าด้วยเรื่องแรงงานนอกระบบ

นับตั้งแต่ปีแรกแห่งการก่อตั้งในปี 2462 ILO โดยความเห็นชอบของคณะผู้แทนไตรภาคี (รัฐบาล นายจ้าง และลูกจ้าง) ได้ให้การรับรองอนุสัญญา 6 ฉบับแรกของโลก คือ

- 1) ฉบับที่ 1 ว่าด้วยชั่วโมงการทำงาน (อุตสาหกรรม) ค.ศ. 1919
- 2) ฉบับที่ 2 ว่าด้วยการว่างงาน ค.ศ. 1919
- 3) ฉบับที่ 3 ว่าด้วยการคุ้มครองความเป็นมารดา ค.ศ. 1919
- 4) ฉบับที่ 4 ว่าด้วยการทำงานกลางคืน (แรงงานหญิง) ค.ศ. 1919
- 5) ฉบับที่ 5 ว่าด้วยอายุขั้นต่ำ (อุตสาหกรรม) ค.ศ. 1919
- 6) ฉบับที่ 6 ว่าด้วยงานกลางคืนสำหรับแรงงานผู้เยาว์ (อุตสาหกรรม) ค.ศ. 1919

และปัจจุบัน (ปี 2561) ILO ได้ออกมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศไปแล้วจำนวน 406 ฉบับ โดยแบ่งเป็นอนุสัญญาจำนวน 189 ฉบับ พิธีสารจำนวน 12 ฉบับ และข้อเสนอแนะจำนวน 205 ฉบับ ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทยในฐานะสมาชิกก่อตั้ง ILO และเป็นประเทศที่มีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศในประเด็นด้านแรงงานมาเป็นเวลานานเทียบเท่าระยะเวลาดำเนินงานของ ILO รวมทั้งเป็นประเทศที่ตั้งของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ILO Regional Office for Asia and the Pacific: ILO/ROAP) ที่มีขอบเขตการดำเนินงานครอบคลุมประเทศสมาชิกในภูมิภาคจำนวน 36 ประเทศ และเป็นสำนักงานที่มีความสำคัญลำดับรองลงมาจากสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ณ นครเจนีวา ซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่ ดังนั้น ประเทศไทยจึงดำเนินการร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับ ILO ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือทางวิชาการภายใต้โครงการต่าง ๆ ความร่วมมือด้านการศึกษา วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจุบัน (ปี 2561) ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาจำนวน 18 ฉบับ และพิธีสารจำนวน 1 ฉบับ

นอกเหนือจากอนุสัญญาแล้ว ILO ประเทศไทยยังมีพันธกิจในการพิจารณานำหลักการของข้อเสนอแนะประกอบการกำหนดแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในประเด็นที่เกี่ยวข้องของข้อเสนอแนะฉบับนั้น ๆ และเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2558 ที่ประชุมใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศสมัยที่ 104 ให้การรับรองข้อเสนอแนะฉบับที่ 204 ว่าด้วยการปรับเปลี่ยนจากสถานะแรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบเป็นเศรษฐกิจในระบบ ค.ศ. 2015 โดยหลักการของข้อเสนอแนะเป็นการเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติแก่ประเทศสมาชิกสำหรับการประเมิน วิเคราะห์ปัจจัย คุณลักษณะ สาเหตุและสถานการณ์ของเศรษฐกิจนอกระบบในบริบทของประเทศสมาชิกเพื่อประกอบการกำหนดกฎหมาย ข้อกำหนดนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมเพื่อการปรับเปลี่ยนจากเศรษฐกิจนอกระบบเป็นเศรษฐกิจในระบบ โดยข้อเสนอแนะฉบับที่ 204 ให้แนวทางแก่ประเทศสมาชิกในเรื่อง

1. วัตถุประสงค์ คำจำกัดความและขอบเขตของข้อเสนอแนะ โดยข้อเสนอแนะกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนสถานะของแรงงานในทุกหน่วยเศรษฐกิจนอกระบบไปสู่เศรษฐกิจในระบบ การส่งเสริมให้เกิดการประกอบธุรกิจที่มีความยั่งยืนและการสร้างงานที่มีคุณค่าในภาคเศรษฐกิจในระบบ และการป้องกันการจ้างแรงงานนอกระบบในหน่วยเศรษฐกิจในระบบ

2. หลักการพื้นฐานและแนวทางดำเนินการ โดยครอบคลุมเรื่องกรอบกฎหมายและแนวนโยบาย การประเมิน การวิเคราะห์ปัจจัย คุณลักษณะ สาเหตุและสถานการณ์ของแรงงานนอกระบบภายใต้บริบทของประเทศ รวมไปถึงการให้การรับรอง ทบทวน และการบังคับใช้กฎหมายและระเบียบภายใต้บริบทของประเทศเพื่อให้มั่นใจว่าต้องมีการให้ความคุ้มครองที่เหมาะสมแก่แรงงานทุกกลุ่มและทุกหน่วยเศรษฐกิจ การกำหนดกรอบนโยบายเชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนสถานะของแรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบสู่เศรษฐกิจในระบบผนวกเข้ากับกลยุทธ์หรือแผนเพื่อการพัฒนาประเทศ รวมไปถึงกลยุทธ์เพื่อขจัดความยากจน และกำหนดความร่วมมือเชิงบูรณาการกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรวมถึงความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ การกำหนดนโยบายการมีงานทำ ประเด็นเรื่องสิทธิและการคุ้มครองทางสังคม (การนำไปปฏิบัติเพื่อคุ้มครองสิทธิของแรงงาน) การสร้างแรงจูงใจ การบังคับใช้กฎหมายและการนำไปปฏิบัติ เสรีภาพในการสมาคม การเจรจาทางสังคม และบทบาทขององค์การนายจ้างและองค์การลูกจ้าง

3. กรอบกฎหมายและนโยบายที่รัฐสมาชิกควรกำหนดและนำไปปฏิบัติเพื่อปรับเปลี่ยนสถานะแรงงานนอกระบบเข้าสู่เศรษฐกิจในระบบ โดยข้อเสนอแนะได้กำหนดแนวทางไว้ว่ารัฐสมาชิกควรประเมินเกี่ยวกับสาเหตุและสถานการณ์ของแรงงานนอกระบบภายใต้บริบทของประเทศก่อนที่จะมีการกำหนดและดำเนินนโยบาย รวมไปถึงต้องให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในทุกระดับและองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ในช่วงระยะเวลาการปรับเปลี่ยนสถานะของแรงงานนอกระบบไปสู่เศรษฐกิจในระบบ รัฐสมาชิกควรดำเนินการเพื่อให้ความมั่นคงด้านรายได้แก่แรงงานนอกระบบ เช่น ให้การรับรองด้านสิทธิประโยชน์ รวมไปถึงแนวทางการจัดการสิทธิด้านสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงการใช้พื้นที่ทำกิน เป็นต้น

4. นโยบายการมีงานทำที่เน้นวัตถุประสงค์ในการสร้างงานที่มีคุณภาพของเศรษฐกิจในระบบ โดยรัฐบาลควรมีการหารือกับองค์กรและหุ้นส่วนทางสังคมที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดและปฏิบัติตามนโยบายการมีงานทำให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาฉบับที่ 122 ว่าด้วยนโยบายการมีงานทำ ค.ศ. 1964 ในเรื่องการจ้างงานอย่างเต็มที่ โดยงานนั้นเป็นงานที่มีคุณค่าและผู้ทำงานมีอิสระในการเลือกงาน

5. สิทธิและการคุ้มครองทางสังคมแก่แรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบ โดยรัฐสมาชิกควรดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์งานที่มีคุณค่า รวมไปถึงการให้ความตระหนักเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานและสิทธิในการทำงานในเรื่องเสรีภาพในการสมาคม การจัดการใช้แรงงานบังคับ แรงงานเด็กและการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพของกลุ่มแรงงานนอกระบบ การขยายความคุ้มครองเกี่ยวกับสุขภาพและอาชีวอนามัยแก่ผู้ที่อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบทั้งแรงงานและนายจ้าง โดยรัฐควรขยายการให้ความคุ้มครองทางสังคมโดยคำนึงถึงความต้องการของแรงงาน และในขณะเดียวกันควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าครองชีพและอัตราค่าจ้างที่เพียงพอ โดยพื้นฐานการคุ้มครองทางสังคมภายใต้บริบทของประเทศเหล่านี้ต้องตอบสนองต่อบริบทและสถานการณ์และสะท้อนถึงความต้องการของแรงงาน รวมไปถึงสมาชิกในครอบครัวของผู้ทำงานในเศรษฐกิจนอกระบบ

6. มาตรการการบังคับใช้ทั้งในด้านการสร้างแรงจูงใจและการบังคับใช้ทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนสถานะของแรงงานในทุกหน่วยเศรษฐกิจนอกระบบไปสู่เศรษฐกิจในระบบ

7. กำหนดกรอบหลักการสำคัญหลักในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาทางสังคมและเสรีภาพในการสมาคม รวมไปถึงบทบาทขององค์กรนายจ้างและองค์กรลูกจ้างในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน โดยประเด็นสำคัญในหัวข้อนี้ได้แก่ รัฐบาลควรดำเนินนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้แรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบมีเสรีภาพในการสมาคมและสิทธิในการเจรจาต่อรองร่วม รวมไปถึงต้องสร้างบรรยากาศให้ทั้งผู้มีสถานะเป็นนายจ้างและลูกจ้างในเศรษฐกิจนอกระบบใช้สิทธินั้นได้อย่างเต็มที่

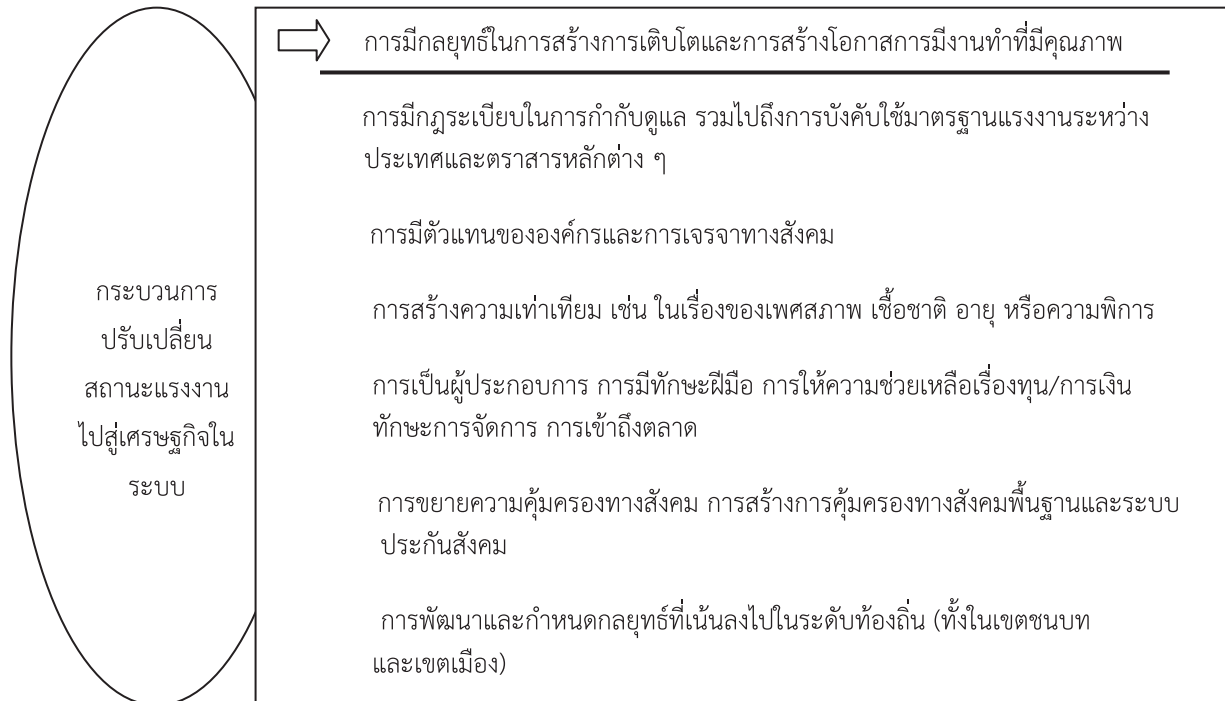
8. รัฐบาลควรปรึกษาหารือองค์กรผู้แทนนายจ้างและองค์กรผู้แทนลูกจ้างอย่างสม่ำเสมอในเรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ เผยแพร่ ข้อมูลสถิติ ของแรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบโดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานที่ทำงาน และคุณลักษณะเฉพาะอื่น ๆ ในด้านสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งรัฐบาลควรติดตามและประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยนสถานะของแรงงานให้เข้าสู่เศรษฐกิจในระบบ

นอกจากนี้ ILO ส่งเสริมให้รัฐบาล องค์กรนายจ้าง องค์กรลูกจ้าง ดำเนินการตาม “วาระงานที่มีคุณค่า (Decent Work Agenda)” เพื่อให้สามารถลดลักษณะบกพร่องในงานที่มีคุณค่า (Decent Work Deficits) ของแต่ละประเทศ โดยลักษณะบกพร่องในงานที่มีคุณค่า เป็นมาตรการที่ใช้วัดช่องว่างที่มีอยู่ในโลกของการทำงาน และความคาดหวังของพนักงานที่มีชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งช่องว่างดังกล่าวมีผลให้คนทำงานไม่สามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้ ซึ่งการทำงานนั้นเป็นเพียงเพื่อการยังชีพ และงานนั้นอาจมีผลให้คุณภาพชีวิตของพนักงานด้อยลงไปเรื่อย ๆ ซึ่งจากการศึกษาของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ พบว่าช่องว่างสำคัญที่มีอยู่ทั่วโลก ได้แก่ การขาดสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน การขาดงานที่เอื้อให้พ้นจากความยากจน การคุ้มครองทางสังคมที่ไม่ครอบคลุมในทุกภาคส่วนของการจ้างงาน และการขาดองค์กรผู้แทนของคนทำงานทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวทีการหารือด้านนโยบายทั้งในระดับสถานประกอบการ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับโลก (สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ, 2545)

“งานที่มีคุณค่าและแรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบ” ได้ถูกนำมาเป็นหัวข้อการอภิปรายระหว่างผู้แทนจากประเทศสมาชิกต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี 2545 โดย ILO ได้กำหนดแนวทางด้านการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติสำหรับประเทศสมาชิก ซึ่งมีหลักการสำคัญคือมุ่งส่งเสริมการจ้างงาน การเสริมสร้างสิทธิ การปรับปรุงการคุ้มครองทางสังคม และเสริมสร้างการมีผู้แทนและการมีส่วนร่วม ดังนั้น ILO จึงแนะนำให้มีการส่งเสริมงานที่มีคุณค่าสำหรับเศรษฐกิจนอกระบบโดยผ่านกลไกการขับเคลื่อนสำคัญที่เรียกว่า “แผนงานระดับชาติว่าด้วยงานที่มีคุณค่า (Decent Work Country Programmes: DWCPs)” เพื่อสามารถให้ประเทศสมาชิกส่งเสริมให้งานที่มีคุณค่าเป็นองค์ประกอบหลักในนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์การดำเนินงานระดับชาติของประเทศสมาชิก

โดย DWCPs ต้องตอบสนองวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สำคัญของ ILO ทั้ง 4 ประการ ได้แก่ 1) ส่งเสริมหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน 2) สร้างโอกาสการมีงานทำที่มีคุณค่าสำหรับแรงงานหญิงและชาย 3) การคุ้มครองทางสังคม 4) ไตรภาคีและการเจรจาทางสังคม

แผนภูมิแสดงวาระงานที่มีคุณค่าสำหรับแรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบ

ที่มา: Report V (1) Transitioning from the informal to the formal economy, International Labour Conference 103rd Session, 2014

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีแรงงานอยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบอยู่เป็นจำนวนมาก โดยจากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อปี 2560 พบว่ามีกำลังแรงงานจำนวนทั้งสิ้น 37.7 ล้านคน และในจำนวนนี้เป็นแรงงานในภาคเศรษฐกิจนอกระบบจำนวน 20.8 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 55.2 ซึ่งบทบาทและความสำคัญของแรงงานในภาคเศรษฐกิจนอกระบบที่มีส่วนร่วมในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ แต่ในทางตรงกันข้ามแรงงานกลุ่มดังกล่าวยังขาดความคุ้มครองภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเทียบเท่ากับแรงงานที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจในระบบ ดังนั้นรัฐบาลโดยหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงมีการจัดลำดับความสำคัญในเรื่องการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริม พัฒนาและคุ้มครองแรงงานในภาคเศรษฐกิจนอกระบบเป็นลำดับแรก ๆ โดยรัฐบาลจึงได้มีการกำหนดนโยบาย แผนมาตรการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้านให้แก่แรงงานนอกระบบ ที่สำคัญได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกร ประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดิน หรือวิธีอื่นใด (มาตรา 73) รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัย และให้ มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคมและสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มี หรือส่งเสริมการออก เพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน (มาตรา 74)

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของคน โดยมุ่งหมายให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต รวมไปถึงการจัดทำ “ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2554” และแผนยุทธศาสตร์

การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560-2564 ซึ่งเป็นแผนต่อเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ฉบับเดิม (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน โดยแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560-2564 เน้นการเสริมสร้างหลักประกันทางสังคมและขยายความคุ้มครองให้ทั่วถึง กำหนดเป้าประสงค์ให้แรงงานนอกระบบทุกกลุ่มอาชีพได้รับความคุ้มครอง มีหลักประกันทางสังคม ตรงตามความต้องการและเข้าถึงสิทธิประโยชน์อย่างทั่วถึง แรงงานนอกระบบเข้าถึงระบบจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน การพัฒนามาตรฐานด้านแรงงานให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศ ด้านแรงงานนอกระบบ โดยจะมีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองแรงงานนอกระบบแรงงานสูงอายุ คนพิการ และแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่สำคัญและให้สอดคล้องกับงาน ที่มีคุณค่าของ ILO โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ในโอกาสที่ ILO จะมีอายุครบรอบ 100 ปี แห่งการก่อตั้งองค์การในปี 2562 (ค.ศ. 2019) พร้อมกันกับประเทศไทยจะครบรอบ 100 ปี การเป็นประเทศสมาชิกของ ILO เช่นเดียวกัน ดังนั้นการสร้างการรับรู้และความตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศอันเป็นแนวปฏิบัติสากลในเรื่อง “งานที่มีคุณค่าและการปรับเปลี่ยนสถานะของแรงงานนอกระบบให้เข้าสู่เศรษฐกิจในระบบ” ให้แก่ผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้แทนจากหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่กำหนดนโยบาย/มาตรการ องค์กรผู้แทนนายจ้างและองค์กรผู้แทนลูกจ้าง ภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันส่งผลกระทบในประเด็นด้านการคุ้มครองแรงงานเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการนำทบทวนปฏิบัติการคุ้มครองแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลผนวกในข้อตกลงการค้ากับต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้ประเทศไทยมีแนวปฏิบัติการคุ้มครองแรงงานนอกระบบที่เป็นรูปธรรมและมีความสอดคล้องกับแนวทางสากลตามหลักการของข้อแนะ ซึ่งเป็นมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและ ILO ในการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้แนวปฏิบัติต่าง ๆ จึงมีความจำเป็น โดยมีเป้าประสงค์สำคัญคือการรักษาบทบาทสำคัญในเวทีระหว่างประเทศด้านแรงงาน ในฐานะประเทศสมาชิกก่อตั้ง ILO มาครบศตวรรษ

.....

3. ดัชนีชี้วัดภาวะแรงงาน

ภาคผนวก

ตารางแสดงการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวสัญญาณเตือนภัยการจ้างงานจากดัชนีชี้นำเศรษฐกิจแรงงาน

ตารางแสดงการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวสัญญาณเตือนภัยการจ้างงานจากดัชนีชี้นำเศรษฐกิจแรงงาน

	ค่าตัวแปรและอัตราการเปลี่ยนแปลง										ค่าอ้างอิงที่ไม่กระทบตลาดแรงงาน	ผลการวิเคราะห์
	กุมภาพันธ์		มีนาคม		เมษายน		พฤษภาคม		มิถุนายน			
ดัชนีชี้สัญญาณเตือน	60	61	60	61	60	61	60	61	60	61		
1.มูลค่าการจ้างรายชยนต์ (คัม)	68,435	75,379 10.15%	84,799	95,082 12.13%	63,267	76,940 21.61%	66,425	82,605 24.36%	69,794	85,541 22.56%	-26.95%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
2.อัตราการจ้างกัลการผลิต(%) (ปีฐาน 2543)	54.79	62.98 14.95%	55.26	62.43 12.98%	52.17	59.18 13.44%	53.91	61.73 14.51%	52.63	60.89 15.69%	-10.46%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
3.ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (ปีฐาน 2543)	173.14	180.24 4.10%	168.11	173.43 3.16%	161.05	164.95 2.42%	167.07	173.16 3.65%	158.27	166.78 5.38%	-4.72%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
4. การใช้กระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง)	13,618	13,641.25 0.17%	16,539.15	16,476.15 -0.38%	15,326.07	15,000.62 -2.12%	16,511.03	16,330.83 -1.09%	15,921.58	15,946.52 0.16%	0%	ส่งสัญญาณเตือน มี.ค. – พ.ค. 61 และส่งสัญญาณปกติ ก.พ.61 และ มิ.ย. 61
5. มูลค่าการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ (คัม)	150,525	145,429 -3.39%	164,034	164,576 0.33%	123,084	121,601 -1.20%	188,881	168,482 10.80%	175,802	179,522 2.12%	-33.41%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
6. ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน (ปีฐาน 2543)	159.72	143.97 -9.86%	158.57	167.34 5.53%	164.48	165.30 0.50%	154.63	157.55 1.89%	147.09	151.98 3.32%	-0.86%	ส่งสัญญาณเตือนในเดือน ก.พ. 61 และส่งสัญญาณปกติ มี.ค. – มิ.ย.61
7. มูลค่าการส่งออก (ล้านดอลลาร์สรอ.) (สินค้าออกตามสถิติดุลการชำระเงิน)	18,403.59	19,817.00 7.68%	20,751.77	22,057.01 6.29%	16,540.82	18,948.49 14.56%	19,793.94	21,574.98 9.81%	19,810.72	20,423.94 8.97%	-8.83%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
8.ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ	49.8	51.4 3.21%	52.6	53.3 1.33%	49.60	49.50 -0.20%	52.3	51.5 -1.53%	50.7	52.8 4.14%	-8.80%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
9.ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (ปีฐาน 2543)	242.3	243.2 0.37%	239.32	261.98 9.47%	242.26	242.88 0.26%	241.75	261.45 8.15%	242.13	269.01 11.10%	-12.51%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
10. พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล(พัน ตร.ม.)	1,733.59	1,656.93 -4.42%	2,151.80	1,537.65 -28.54%	1,438.41	1,149.34 20.10%	1,775.74	1,615.92 -9.00%	1,626.00	1,653.01 1.66%	-45.61%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
11. ดัชนีชี้แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย	155.41	150.74 -3.00%	156.87	146.34 -6.71%	156.84	151.12 -3.65%	157.63	150.52 -4.51%	160.84	150.37 -6.51%	-1.42%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
12.ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์	1,559.56	1,830.13 17.35%	1,575.11	1,776.26 12.77%	1,566.32	1,780.11 13.65%	1,561.66	1,726.97 10.59%	1,574.74	1,595.58 1.32%	-45.27%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – มิ.ย. 61
13. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก	54.87	65.32 19.05%	51.59	66.02 27.97%	52.31	72.11 37.85%	50.33	76.98 52.95%	46.37	74.40 60.45%	57.62%	ส่งสัญญาณปกติตั้งแต่เดือน ก.พ. – พ.ค. 61 ส่งสัญญาณเตือน มิ.ย. 61

